

Gastrointestinálna onkológia

Gastrointestinal oncology

T. Koller

V. interná klinika LFUK a UN Bratislava

Vážení čitatelia

Gastroenterológie a hepatológie, aj napriek dnešnej pandemickej dobe niet pochýb o tom, že problematika prevencie a liečby zhubných nádorov zostáva stále naliehavou. Pandémia nám bolestne ukázala, že prevencia a liečba nádorov by mali patriť medzi kľúčové ciele našich zdravotníckych systémov. V počiatočnom období pandémie pre neistotu z nepoznanej infekčnej choroby boli mnohí z nás svedkami situácií, kedy z dôvodu preťaženia zdravotníckeho systému dochádzalo ku odkladu elektívnych výkonov vrátane skríningu [1] a transplantačných aktivít. Bohužiaľ sme našich pacientov následne diagnostikovali a liečili s oneskorením niekoľkých mesiacov, čím sme nepochybne znížili šance na ich uzdravenie [2]. Pandémia však nijako nezmenila fakt, že incidencia niektorých zhubných nádorov GITu je v našich krajinách jedna z najvyšších v Európe [3]. Navyše, chronická choroba pečene, ktorej častou komplikáciou je aj hepatocelulárny karcinóm, je na Slovensku už v prvej trojici najčastejších príčin predčasného úmrtia [3]. Akokoľvek však boli pandemické skúsenosti neblahé, pripomenuli nám, akú cenu má odklad starostlivosti o digestívne zdravie. Preto som v tejto súvislosti nesmierne rád, že napriek všetkému mám tú česť Vám predstaviť piate tohtoročné číslo nášho časopisu, ktoré

je už tradične venované gastrointestinálnej onkológii. Číslo prináša najnovšie pohľady na aktuálne témy vo forme prehľadových článkov, originálnych prác a kazuistík.

Z tematickej oblasti hepato-bilio-pankreatického traktu Vám najprv prinášame nové poznatky ku problematike pankreatických cystických lézií. V posledných rokoch sme totiž čoraz častejšie postavení pred manažment náhodne zistených pankreatických cýst. Ich incidencia sa neustále zvyšuje a rozhodovanie medzi sledovaním, ďalším vyšetrovaním alebo indikáciou ku nie banálnej pankreatickej operácii vyvoláva pocity úzkosti u pacientov aj lekárov. Viac svetla do tohto problému nám prinášajú autori prehľadovej práce (Horný I, Hucl T) o dostupných možnostiach diferenciálnej diagnostiky pankreatických cýst, ktorá je cielená na najnovšie poznatky o výhodách a nevýhodách použitia molekulárno-genetických markerov z aspirovaného materiálu z cýst. K téme Vám ďalej prinášame originálnu prácu z nášho pracoviska (Koller T et al) s výsledkami rozboru vlastných skúseností v neľahkej diferenciálnej diagnostike pomocou EUS asistovanej aspirácie tenkou ihlou. Ku stále aktuálnej problematike skríningu zhubných nádorov pankreasu Vám prinášame prehľad najnovších poznatkov (Vaněk P et al) a predstavenie vlastného projektu HEPACAS (HEreditary PANcrea-

tic CAncer Screening). Posledným príspevkom ku pankreatickej problematike je kazuistika primárneho lymfómu pankreasu (Vrablicová Z et al). V neposlednom rade Vám z hepatológie prinášame originálnu prácu na tému skríningu hepatocelulárneho karcinómu u pacientov s cirhózou použitím unikátnej a inovatívnej kombinácie metód spektrálnej analýzy chemického zloženia séra (Hříbek P et al).

Vážení čitatelia, verím, že aktuálne číslo nášho časopisu Vás obohatí a v týchto ešte pandemických časoch prispeje ku zlepšeniu starostlivosti o našich pacientov. Pri jeho čítaní Vám prajem príjemné a podľa možností ničím nerušené jesenné dni.

Literatúra

1. Issaka RB, Feld LD, Kao J et al. Real-World Data on the Impact of COVID-19 on Endoscopic Procedural Delays. *Clin Transl Gastroenterol* 2021; 12(6): e00365. doi: 10.14309/ctg.0000000000000365.
2. Aguiar S, Riechelmann RP, de Mello CAL et al. Impact of COVID-19 on colorectal cancer presentation. *Br J Surg* 2021;108(2): e81–e82. doi: 10.1093/bjs/znaa124.
3. Zdravotnícka ročenka Slovenskej republiky 2018. Bratislava: Národné centrum zdravotníckych informácií 2019: 35–38.

doc. MUDr. Tomáš Koller, PhD.
koeditor sekcie Gastrointestinálna onkológia
tomas.koller@fmed.uniba.sk

6 jednodávkových mikroklyzmat připravených k použití

Prontevaq®

makrogol 4000 + med

Pro rychlé usnadnění
vyprázdnění v případě

- Zácpy
- Dráždivého tračníku
- Hemoroidů a fisur

Doporučené dávkování: 1 rektální mikroklyzma v případě potřeby nebo podle lékařského předpisu.

Před použitím si pečlivě přečtěte návod na použití.

Zdravotnický prostředek